

Engelbrekts förskolor

Tjänsteutlåtande
Dnr:2014-751-1.1.
Sid 1 (37)
2015-02-25

Handläggare
Johanna Wennelin
Telefon: 0761293142

Till
Engelbrekts förskolor

Verksamhetsplan 2015 för Engelbrekts förskolor

Engelbrekts förskolor

Villagatan 12
11420
0761293142

johanna.wennelin@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

Inledning	3
Administrativa uppgifter	3
Organisations- och ledningsstruktur	4
Brukare/Kunder/Klienter	6
Chef- och ledarskap	8
Medarbetare	8
Värdegrund	9
1. Ett Stockholm som håller samman	9
1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor	9
1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande	12
1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan	22
2. Ett klimatsmart Stockholm	24
2.1 Stockholm är klimatneutralt	24
2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil	25
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	27
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	27
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	27
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	28
4.1 Stockholm är fritt från diskriminering	28
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	30
4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen	32
4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande	34
4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	35

Inledning

Typ av verksamhet som bedrivs

Engelbrekts förskolor är en kommunal verksamhet som bedriver fem förskolor (18 avdelningar) för cirka 300 barn i åldrarna 1-5. Barnen är uppdelade i grupper om yngre respektive äldre barn. Omsorg om det enskilda barnets välbefinnande, trygghet, utveckling och lärande präglar arbetet i Engelbrekts förskolor. Inom enheten ryms även en öppen förskola. Verksamheten hos oss präglas av våra gemensamma värdeord GLÄDJE, ENGAGEMANG och OMTANKE.

Lagar, förordningar och styrdokument av speciell betydelse för verksamheten:

- Skollagen (2010:800)
- Läroplanen för förskolan - Lpfö 98/10
- Förskoleprogram för Stockholms stad
- Enhetens verksamhetsplan (utifrån KFs mål och nämndmål)
- Avdelningarnas arbetsplaner (utifrån enhetens verksamhetsplan)
- Förskolornas likabehandlingsplaner
- FN:s barnkonvention

Medarbetare

- Ledningen består av 1 förskolechef, 1 biträdande förskolechef och 1 pedagogisk/inspiratör/ledare
- 39,5% (30) av de anställda är förskollärare
- 54 % (42) av de anställda är barnskötare,
- 13 % (10 st) är anställda som verksamhetsstöd fördelat på 8 heltidstjänster.
- 24.5 % (19 st) av enhetens pedagoger är flerspråkiga
- Två av enhetens förskolor har en gemensam rytmikpedagog anställd
- 3 kockar, 2 ekonomibiträden
- Förskolornas städning sköts av entreprenadföretag.

Administrativa uppgifter

Verksamhetens namn: Engelbrekts förskolor

Verksamhetens chef: Johanna Wennelin

Direkttelefonnummer:

Förskolechef, Johanna Wennelin,

johanna.wennelin@stockholm.se, 076-129 31 42

Biträdande förskolechef, Christina Jönsson

christina.b.jonsson@stockholm.se, 08-673 27 30, 076-129 08 41

Pedagogisk inspiratör/ledare, Anna Söderlund

anna.soderlund@stockholm.se 08-508 100 10, 076-121 00 10

Bigarrågårdens förskola

Bigarråvägen 6
114 21 Stockholm

Spöket, spöket@stockholm.se, 08-15 26 30, 076-129 16 45

Trollet, trollet@stockholm.se, 08-15 26 30, 076-129 16 46

Körsbärets förskola

Körsbärsvägen 18
114 21 Stockholm

Lille Skutt, lilleskutt@stockholm.se, 08-15 57 11, 076-129 08 57

Vargen, vargen@stockholm.se, 08-15 57 11, 076-129 16 44

Lärkstadens förskola

Karlavägen 8
114 24 Stockholm

Östan, ostan@stockholm.se 08-24 07 78, 076-825 22 20

Västan, vastan@stockholm.se, 08-24 07 76, 076-825 22 19

Kulingen, kulingen@stockholm.se 08-24 07 58, 076-825 22 18

Ruddammens förskola

Brunbärsvägen 9
114 21 Stockholm

Villekulla, villekulla@stockholm.se, 08-673 28 10, 076-129 16 47

Lönneberga, lonneberga@stockholm.se, 08-673 28 10, 076-129 16 48

Junibacken, junibacken@stockholm.se, 08-673 28 30, 076-129 16 49

Bullerbyn, bullerbyn@stockholm.se, 08-673 28 30, 076-129 16 50

Villagatans förskola

Villagatan 12
114 32 Stockholm

Grodan, grodan@stockholm.se, 08-508 101 14, 076-121 01 14

Myran, myran@stockholm.se, 08-10 96 64, 07- 825 21 55

Igelkotten, igelkotten@stockholm.se, 08-10 96 57, 076-825 21 54

Ekorren, ekorren@stockholm.se, 08-10 96 64, 076-825 22 14

Haren, haren@stockholm.se, 08-10 96 57, 076-825 21 52

Kråkan, krakan@stockholm.se, 08-411 60 26, 076-825 21 53

Ugglan, ugglan@stockholm.se, 08-411 60 26, 076-825 22 39

Villagatans öppna förskola, aa45838@stockholm.se, 08-21 58 92

Organisations- och ledningsstruktur

Ledningsstruktur

Ledning: förskolechef, biträdande förskolechef och pedagogisk ledare/inspiratör

Styrgrupp: platsansvarig (avdelningsansvarig) förskollärare från varje förskola samt ledning

Avdelningsansvarig förskollärare, en på varje avdelning

Möten/Nätverk/Arbetsgrupper inom enheten

Ledningsmöte: Minst en gång per vecka

Veckomöte: Avdelningsansvariga på respektive förskola. Leds av platsansvarig förskollärare eller ledning. Protokoll mailas ut till förskolans anställda och ledning.

Styrgruppsmöte: Enhetens styrgrupp för övergripande ledning, likvärdighet och utveckling ur ett enhetsperspektiv. Leds av förskolechef.

Nätverk på enhetsnivå: Pedagogiskt och/eller organisatoriskt uppstarts-, uppföljnings- och/eller utvecklingsarbete. Leds av ledning eller pedagog med specialkompetens.

Centrala nätverk: Vi har alltid representanter med i förvaltningens nätverkssatsningar.

Arbetsplatsträff en gång i månaden med dagordning som alltid innehåller pedagogiskt tema. Leds av ledning.

Planerings-/utvecklingsdagar två dagar per termin. Fortbildning (intern och/eller extern), övergripande planering eller avdelningsplanering.

Avdelningsplanering mellan 7.30 - 8.50 en dag i veckan. Reflektionsarbete och verksamhetsplanering som leds av avdelningsansvarig.

Möten för avdelningsansvariga förskollärare. Hel- eller halvdag i augusti samt cirka en förmiddag per termin. Leds av chefer

Samverkansgrupp sex gånger per år. Representanter för de fackliga organisationerna och chefer. Leds av förskolechef

Kockmöte en gång per termin, leds av ledning

Systematiskt kvalitetsarbete

Förskolan styrs av skollag och läroplan och vi arbetar aktivt utifrån enhetens årshjul för att säkerställa en likvärdig förskola för alla barn.

Varje arbetslag:

- gör en arbetsplan utifrån årets VP
- diskuterar arbetet och skriver tertiärrapporter (underlag till enhetens tertiärrapporter)
- gör en kartläggning utifrån förskolans Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.
- analyserar brukarundersökningens resultat tillsammans med ledningen
- analyserar arbetet utifrån Stockholms stads kvalitetsindikator för förskola med ledningen

Resursanvändning och material

Enheten har kunnat hålla en hög nivå inom flera områden såsom:

- personalutveckling/fortbildning
- god pedagogtäckning på avdelningar med barn i behov av särskilt stöd
- god vikarietäckning vid ordinarie personals frånvaro
- förnyelse av inventarier och material, teknik och lokalunderhåll.

Vi ser en utmaning i att hålla fortsatt samma goda standard i verksamheten. Pedagogerna är den främsta resursen och satsningar i form av gemensam fortbildning och verksamhetsutveckling ser vi som en god investering och en förutsättning för en bedriva en bra verksamhet. Med gemensamma dokument för uppdraget och alla medarbetares deltagande vid framtagande av dessa, kvalitetssäkrar vi en likvärdighet inom enheten.

Vi fortsätter att satsa på det pedagogiska utvecklingsarbetet i projektform på enhetens samtliga avdelningar vad gäller pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt

Lokaler

Några av enhetens lokaler nyttjas/erbjuds att nyttjas av fler förskolor och en brännugn finns på en av förskolorna och kan användas av alla.

Inom enheten drivs också en öppen förskola med hög besöksfrekvens.

Informations och kommunikationsteknik

Samtliga avdelningar ha en bärbar dator, iPad och mobiltelefon. All personal har personlig mail och varje avdelning har en gemensam mail för kommunikation med föräldrar.

Brukare/Kunder/Klienter

Hur vi skapar och förstärker en kultur där brukarna är i centrum

- Vi vill göra förskolans verksamhet tillgänglig för föräldrar och barn genom möten, dagliga samtal och skriftlig information.
- Ett positivt och professionellt bemötande
- En kultur där föräldrar och barn känner sig välkomna att ställa frågor och ha synpunkter.

Hur er värdegrund görs känd hos era brukare

- Likabehandlingsplanen mailas till föräldrar och finns tillgänglig på hemsidan och på respektive avdelning.
- I vårt arbete med likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling ges föräldrar möjlighet av svara på en enkät i samband med att vi reviderar planen.
- I vårt arbete med likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling involverar vi barnen. Fokus här är Barnkonventionen.

Hur vi gör våra brukare delaktiga i utvecklingen av verksamheten

Inskolning

- Engelbrekts förskolor har ett material för information till nya föräldrar.
- Vid höstterminens början ett informationsmöte där enheten och verksamheten presenteras
- Det "Systematiska kvalitetsårshjulet", enhetens interna årshjul gällande det systematiska arbetet presenteras
- Vikten av en öppen dialog mellan föräldrar och pedagoger poängteras.
- Nya föräldrar får en mapp innehållande ett gediget informationsmaterial
- Individuell inskolning efter samråd med varje förälder.
- Uppföljningsmöte efter inskolningen

- Barnens pärm, där den pedagogiska dokumentationen och övrig dokumentation över barnets förskoletid samlas.

Föräldraaktiviteter

- Utvecklingssamtal erbjuds alla föräldrar minst en gång per läsår och är ett forum där barnets utveckling och lärande är i fokus. Utvecklingssamtalen är ett tillfälle där föräldrar ges möjlighet till inflytande. Enheten har ett gemensamt dokument för detta.
- Varje avdelning inbjuder till föräldramöte under september för information om, och diskussion av, det pedagogiska arbetet har fokus. Föräldrar ges möjlighet att påverka och lämna synpunkter på verksamheten.
- Exempel på gemensamma föräldraaktiviteter är Lucia och sommaravslutning.
- Avslutningssamtal erbjuds då barnet ska börja skola eller ska flytta.

Förskoleråd

- Minst en gång/termin och leds av förskolechef. Föräldrarepresentant från varje avdelning, avdelningsansvariga pedagoger och ledning deltar
- Föregås av inbjudan tillsammans med dagordning
- Föräldrarepresentanterna samlar in frågor och synpunkter från övriga föräldrar och mailar till förskolechefen,
- Information om övergripande verksamhetsfrågor. På höstterminen presenterar vi resultatet från vårens brukarundersökning.

Månadsbrev

- Varje avdelning skriver månadsbrev, som mailas till föräldrarna.
- Breven blickar tillbaka på föregående månads pedagogiska arbete och presenterar vad som kommer att hända i verksamheten kommande månad.

Arbetsplaner

- Alla avdelningar har en egen arbetsplan med åtagande från verksamhetsplanen. Alla arbetsplaner har samma struktur.
- Ett pedagogiskt verktyg där åtagande, förväntat resultat och arbetssätt beskrivs
- Planen mailas till samtliga föräldrar och finns tillgänglig på respektive avdelning

Brukarundersökningar

- Vi uppmuntrar och påminner föräldrar, på ett positivt sätt, om vikten att svara på brukarundersökningen.
- Vi mailar ut resultatet före sommaren till alla föräldrar och presenterar undersökningens resultat för föräldrar på föräldramöten med diskussionsfrågor
- Ledningsgruppen träffar alla pedagoger avdelningsvis för att diskutera och reflektera kring avdelningens resultat. Dessa samtal leder ofta till konkreta förbättringar och utvecklingsområden.
- På förskoleråden presenteras också hela enhetens och varje förskolas resultat

Klagomål- och synpunktshantering

- Synpunkter från föräldrar kommer ofta fram i den dagliga kontakten med pedagogerna på avdelningen.

- Synpunkter från brukarundersökningen analyseras, tas tillvara och används i förbättringsarbete.
- Frågor av lite större dignitet tas upp på följande veckomöte/APT
- Frågor på telefon och mail till förskolechef/biträdande förskolechefer besvaras snarast.
- Vid behov ser vi till att snabbt samla berörda/inblandade till möte för att tillsammans, föräldrar, pedagoger och ledning, finna lösningar. Mötet dokumenteras och följs även oftast upp.
- Förskolerådsrepresentanten tar in synpunkter från övriga föräldrar inför förskolerådet eller då synpunkter uppstår.

Chef- och ledarskap

Ledarskapsidé och hur den blir känd och förankrad i organisationen

Vi arbetar för att ha ett tydligt ledarskap med aktiva medarbetare. För att trivas i vår enhet måste frihet under ansvar uppskattas.

Medarbetarna görs delaktiga och får ansvar för förskolans uppdrag och organisation. Vi tar tillvara på spetskompetens, intressen och vi förmedlar att varje individ kan göra stor skillnad. Engagemang, positivt och respektfullt förhållningssätt, ärlighet och utvecklingsbenägenhet är viktiga komponenter.

Medarbetarna görs delaktiga i verksamhetens mål/åtaganden genom ett systematiskt arbete. På planeringsdagen i februari arbetar varje arbetslag med sin egen arbetsplan utifrån verksamhetsplanens åtaganden och arbetssätt. Denna följs sedan upp i tertialrapporter.

Vi arbetar med allas delaktighet även då det gäller förskolans likabehandlingsplan på minst två APT:n per år.

I kommunikation med varandra, skapar vi möjligheten att tillsammans, diskutera och implementera nya tankar och arbetssätt. Vi har en medveten mötesstruktur för att ge möjlighet till dialog och utveckla verksamheten i enlighet med vårt uppdrag. Årliga planeringsdagar, arbetsplatsträffar, platsmöten, interna och externa nätverk är exempel på mötesformer. Alla är delaktiga vid utvecklande av nya eller reviderade dokument.

Medarbetare

En framgångsrik verksamhet kräver engagerade och professionella medarbetare, detta säkerställer vi genom:

- Kompetensinventering
- Fortbildning
- Medarbetarsamtal
- Delaktighet vid framtagning av förskolans dokument
- Forum för möten
- Ansvarsområden
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Muntlig information och informationsmapp för nyanställda
- God planering av verksamhetsåret
- Uppföljning av resultat enskilt, avdelningsvis och i större grupp

Resultaten av medarbetarundersökningen har hittills visat hög trivsel och tydliga mål i verksamheten. Medarbetarna känner delaktighet och möjlighet att påverka, dock efterfrågas ytterligare återkoppling och uppföljning av arbetsinsatser.

Värdegrund

Alla avdelningar arbetar systematiskt med utvärdering och revidering av likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling. Varje förskola har satt upp ett eller flera gemensamma fokusområden för 2015 som ska följas upp systematiskt på APT. I förskolornas likabehandlingsplaner står det mer att läsa om ett av förskolans viktigaste uppdrag. Nyanställd personal måste sätta sig in i förskolans likabehandlingsplan och arbetet med den.

Vår vision/vårt mål

En verksamhet som präglas av glädje, engagemang och omtanke. Dessa värdeord ska genomsyra vårt arbete på förskolan och alla barn och vuxna är trygga, lika mycket värda och accepterade som de är. Vårt arbete ska motverka mobbing, trakasserier, diskriminering och kränkande behandling oavsett om den är direkt eller indirekt. Alla som arbetar på våra förskolor ska vara väl medvetna om likabehandlingsplanen och arbeta utifrån denna.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor

Nämndmål:

Barn har jämlika uppväxtvillkor

Beskrivning

Socialtjänstlagen slår fast att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- och behandlingsinsatser. Barn till ensamstående föräldrar som uppstår ekonomiskt bistånd ska särskilt uppmärksammas.

Förväntat resultat

Barn och unga får sina behov tillgodosedda.

Åtagande:

Varje barn ges stöd efter sitt behov

Förväntat resultat

Varje barn blir medvetet om och erfar känslan av att göra framsteg

Vi uppmärksammar barn i behov av särskilt stöd i ett tidigt stadium och har ett nära samarbete med barnets föräldrar

Inskolnings-/uppföljnings-/utvecklingssamtal utgår från enhetens gemensamma dokument

Förskolans likabehandlingsplan används aktivt i verksamheten
Riktlinjerna i foldern "Verksamhetsstöd - en gemensam plattform" från "Barn och ungdom" följs
Handlingsplaner för de barn som beviljats verksamhetsstöd följs upp systematiskt

Åtagandet är uppfyllt när:

Varje barn kan följa sin läroprocess i en pedagogisk dokumentation
Arbetet utgår från avdelningens kartläggning i enlighet med likabehandlingsplanen
Arbetet utgår från de eventuella handlingsplaner som finns för enskilda barn

Arbetsätt

Tiden på förskolan är en tid av omsorg, lek och av lustfyllt lärande. Öppenhet, respekt och omsorg om det enskilda barnet är utmärkande för vår enhet där barn ges möjlighet att, utifrån sina förutsättningar och behov, delta i den ordinarie verksamheten. Utgångspunkten är varje barns förmåga, lust och vilja att lära. Arbetslagets diskussioner, reflektioner och planering utgår från barnet, gruppen och läroplanen för förskolan. Vårt arbetsätt bidrar till att alla barn får erfara känslan av att göra framsteg, övervinna svårigheter och vara en tillgång i gruppen. Förskolans likabehandlingsplan finns med som underlag i våra diskussioner. Våra observationer uppmärksammar varje barns behov och vi uppmärksammar särskilt barn i behov av särskilt stöd. De barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra får det. Vi involverar barnets föräldrar i ett tidigt skede. Vi utgår från förskoleenhetens gemensamma dokument vid inskolnings-, uppföljnings- och utvecklingssamtal.

Vi följer framtagna riktlinjer från Östermalms stadsdelsförvaltning för de barn som behöver särskilt stöd. Vårt arbetsätt skapar en stark känsla av trygghet och tillit mellan barn, pedagoger och föräldrar. Förskolechef eller biträdande förskolechef har minst ett samtal med pedagogerna på avdelningen innan eventuell kontakt tas med stödteamet. All kontakt med stödteamet sker i samråd med föräldrar och vid behov kontaktas även extern expertis. Arbetet med barn i behov av särskilt stöd utgår från att, i första hand, göra förändringar i verksamheten med egna resurser så långt det är möjligt. Vi utarbetar en handlingsplan och vid behov ansöker vi om verksamhetsstöd. Verksamhetsstödet följs upp av stödteamet och ledning systematiskt under året. Vi ger extra stöd till barn och föräldrar vid övergång till förskoleklass eller annan verksamhet. Vi medverkar aktivt i förvaltningens satsning på tydliggörande pedagogik med de avdelningar som behöver arbeta med TAKK, bildstöd, förhållningssätt och/eller utvecklande metoder för lågaffektivt bemötande m.m. Enhetens förskolechef medverkar i BIBASS-nätverket.

Resursanvändning

Folder "Barn i behov av särskilt stöd - en gemensam plattform"
Pedagoger
Förvaltningens stödteam
Föräldrar
Ledning
Extern expertis
Enhetens gemensamma dokument

Observationer

Uppföljning

Tertialrapport
Brukarundersökning
Stödteamet och handlingsplan
Resultatet av ev. verksamhetsstöds insatser
Observation
Utvecklingssamtal
Barnintervju
Avdelningskonferens
Kollegiala samtal

Utveckling

Implementera det systematiska Bibass-arbetet

Nämndmål:

Förskola, skola och socialtjänst samverkar

Beskrivning

En god skolgång utgör en av de främsta skyddsfaktorerna för barn och unga som riskerar att fara illa. Förebyggande arbete och tidiga insatser ska prioriteras. Barn och personal i förskola ska känna till barnets rättigheter enligt Barnkonventionen och vart de kan vända sig när rättigheter inte tillgodoses. Samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst ska vara välfungerande.

Förväntat resultat

Breddad samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst bidrar till att barn och unga får sina behov tillgodosedda.

Åtagande:

Vi samverkar med skola och socialtjänst

Förväntat resultat

Vi samverkar med skolan och särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd

Vi samverkar med socialtjänsten

Arbetssätt

Vi arbetar förebyggande och tidiga insatser prioriteras för att ge varje barn en bra start i sitt livslånga lärandet. Barn och personal arbetar med barnkonventionen utifrån barnens mognad.

Resursanvändning

Åtagandet "Med våra arbetsformer och förhållningsätt medverkar vi till att varje barn

utvecklar förståelse för demokratiska värden "

Åtagandet "Vi förbereder barnen och har goda former för övergången till förskoleklass"

Uppföljning

Kollegiala samtal

Avslutningssamtal med föräldrar inför skolstarten.

Överlämningsamtal till skolan

Utveckling

Förbättra samarbetet med skola och socialtjänst

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Aktuell telefonlista till socialtjänsten ska finnas tillgänglig	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
 Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
 Andel förskollärare av antal anställda	39 %	39 %	År
 Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik		fastställs 2015	År
 Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	0 %	fastställs 2015	År
 Andel nöjda föräldrar	90 %	85 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	År
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,5	4,9	År
 Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"		3,7	År

Nämndmål:

Förskolorna samverkar med föräldrar och med grundskolan

Beskrivning

Föräldrarna ges möjlighet till inflytande i olika former i syfte att samverka kring sitt barns allsidiga utveckling. Stadens rutiner för övergång mellan förskola och skola skapar en gemensam grundsyn och förutsättningar för barns livslånga lärande.

Förväntat resultat

Resultatet för samverkan med hemmet mäts med indikatorn andel nöjda föräldrar.

Åtagande:

Föräldrar informeras om förskolans mål och arbetssätt

Förväntat resultat

Pedagoger ansvarar för ett professionellt samtal/bemötande i den dagliga kontakten
Föräldrar får muntlig och skriftlig information under inskolningen
Föräldrar erbjuds uppföljningssamtal efter inskolning
Föräldrar erbjuds samtal inför byte av avdelning
Föräldrar erbjuds utvecklingssamtal minst en gång per år
Månadsbrevet har fokus på läroplanens mål och det pedagogiska arbetet
Barnets pärm finns alltid tillgänglig
Föräldramöte erbjuds en gång per år
Föräldrarepresentant och avdelningsansvarig medverkar i förskolerådet en gång per termin

Åtagandet är uppfyllt då:

Brakarundersökningens resultat visar minst 85 % nöjda föräldrar

Arbetssätt

Arbetslagets diskussioner, reflektioner och planering utgår från läroplanen för förskolan. Vi är måna om ett individuellt och personligt bemötande vid lämning/hämtning av barnet varje dag. Vi är lyhörda för föräldrars synpunkter och tillgodoser önskemål i så stor utsträckning som möjligt utifrån vad vi bedömer rimligt i verksamheten. Vi visar respekt för olika åsikter och har en klar linje för vad förskolan erbjuder. Vi har organiserade former för föräldrars inflytande, exempelvis genom föräldramöte, föräldrasamtal och förskoleråd. För att säkerställa likvärdiga samtal inför och under utvecklingssamtalen med föräldrar används enhetens gemensamma dokument. Varje avdelning ger information om avdelningens pedagogiska arbete samt annan viktig information genom digitala månadsbrev. De föräldrar som önskar får papperskopior. Varje avdelning reviderar sin arbetsplan under början av året och även den skickas digitalt. På avdelningen finns en informativ, lättöverskådlig och uppdaterad anslagstavla/pärm. Dokumentationstavlor visar det arbete som bedrivs på avdelningen. Inför höstens inskolningar erbjuder förskolan ett likvärdigt informationsmöte på förskolorna för föräldrar till barn som börjar på förskolan samt för barn som byter avdelning. Alla föräldrar till barn som ska börja i enheten får en informationsmapp. Under inskolningen använder pedagogen en checklista för att säkerställa att alla föräldrar får likvärdig information. Inskolningen utgår alltid ifrån barngruppen och det enskilda barnet/familjen. Inskolningen följs upp både på småbarnsavdelningen och vid byte av avdelning. För att säkerställa likvärdigt samtal inför och under uppföljningssamtalet används enhetens gemensamma dokument.
Föräldrar välkomnas att vara med i vår verksamhet.

Resursanvändning

Utarbetade dokument för samtal
Månadsbrev
IKT
Hemsida

Dokumentationsvägg/Barnets pärm
Anslagstavlor/Informationspärm
Dagliga samtal

Uppföljning

Dagliga samtal med föräldrar
Tertialrapport
Brukarundersökning
Föräldramöten
Förskolerådsmöten
Utvecklingssamtal
APT
Platsmöte

Utveckling

Vi ska fördjupa oss i brukarundersökningens resultat 2015 vad det gäller eventuella skillnader i hur föräldrar till pojkar och flickor upplever kvalitén i förskolan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Minska svaren "vet-ej" i Brukarundersökningen	2014-01-01	2014-12-31

Åtagande:

Vi förbereder barnen och har goda former för övergången till förskoleklass

Förväntat resultat

Alla föräldrar har erbjudits avslutningssamtal inför skolstart
Särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd
Undervisningen i 5-årsgrupp utgår från enhetens gemensamma dokument
Samarbetet med skolan fungerar enligt gemensam handlingsplan

Arbetssätt

Arbetslagets diskussioner, reflektioner och planering ska utgå från läroplanen för förskolan.
Arbetet med 5-årsgruppen utgår från enhetens gemensamma dokument vid planering
Vi följer handlingsplanen med den skola vi samarbetar med (Engelbrektskolan)
Vi erbjuder övergångssamtal förskola-skola
Barnets pärm innehåller dokumentation av barnets lärande med syfte att vara ett stöd i övergångssamtal
Särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver extra stöd

Resursanvändning

Förskolans pedagoger/ledning
Förskoleklassens pedagoger/ledning
Handlingsplan för barnens övergång till skolan
Barnets pärm
Föräldrar

Uppföljning

Tertialrapport
Brukarundersökning
Avdelningskonferens
Arbetsplatsträff
Föräldrasamtal
Barnintervjuer

Utveckling

Samarbetet med förskoleklassen ska fortsätta att stärkas gällande rutinerna i den lokala handlingsplanen för övergången mellan förskola och skola på Östermalm.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Handlingsplan förskola/skola 2014/15	2014-01-01	2014-12-31

Nämndmål:

Varje barn utvecklar sina språkliga, kommunikativa och matematiska förmågor och kunskaper

Beskrivning

Arbetet med språkutveckling och matematik är prioriterade områden där arbetet i förskolan fördjupas för att lägga en god grund för framtidens skolelever. Det är viktigt att de pedagogiska miljöerna utvecklas.

Förväntat resultat

Resultatet på barns språkliga, kommunikativa och matematiska utveckling samt på pedagogisk miljö och material uppgår till nivå fyra i stadens kvalitetsindikator. Förskoleundersökningens resultat för index Utveckling och lärande uppgår till 86.

Åtagande:

Varje barn erbjuds aktiviteter där förståelse och intresse för matematik utvecklas

Förväntat resultat

Vi uppdaterar oss systematiskt vad nivåerna inom området matematik innebär i stadens kvalitetsindikator

Matematiska begrepp synliggörs och kopplas i största mån till tema/projekt

Vi diskuterar systematiskt arbetet med matematiken på våra avdelningsplaneringar

Vi erbjuder spontana och planerade aktiviteter med matematik i fokus i en miljö i ständig utveckling utifrån barnens intressen och erfarenheter

Vi fångar tillfällen att diskutera och utforska matematik i vardagen såväl ute som inne

Barn erbjuds tillfällen att i mindre grupper få diskutera och testa egna teorier

Åtagandet är uppfyllt när:

Vi hör barnen använda matematiska begrepp i lek och utforskande sammanhang

Resultatet på "Barns matematiska utveckling" uppgår till nivå fyra i stadens kvalitetsindikator Förskoleundersökningens resultat för index "Utveckling och lärande" uppgår till 86 %

Arbetssätt

Matematik är en naturlig del i det temainriktade arbetssättet och ska integreras i den övriga verksamheten. Utifrån observation och reflektion utmanar pedagogerna det enskilda barnet och barngruppen i arbetet med att öka intresse, nyfikenhet och förståelse för ämnet. Den pedagogiska dokumentationen synliggör barnets förändrade matematiska kunnande och är underlag för diskussioner om barnens lärande. Verksamheten erbjuder stimulerande, varierande och utmanande material med mycket bygg- och konstruktionsmaterial som lockar alla barn till lek. Vi synliggör att matematik är mer än att räkna och använda siffror. Vi sorterar, klassificerar, jämför, delar, mäter och väger. Barns nyfikenhet och lust att utforska matematik stimuleras genom både planerade aktiviteter, i vardagliga samtal och situationer på förskolan. Vi arbetar i mindre grupper så att barns frågor, resonemang och erfarenhet kan följas upp och dokumenteras. Vi arbetar vidare i undervisningssyfte med till exempel "Matematik ute", "Matte på burk" eller annat material. Förskolan har tillgång till litteratur om matematik för både barn och pedagoger och vi använder iPaden som ett komplement.

Resursanvändning

Litteratur
Naturen
Den pedagogiska miljön
Pedagogiska dataprogram/appar
Månadsbrev
Matematikansvariga
Mediateket

Uppföljning

Tertialrapporter
Kvalitetsindikator/Självvärdering
Brukarundersökning
Observation
Avdelningskonferens
Utvecklingssamtal
Nätverksträffar

Utveckling

Pedagogisk dokumentation

Åtagande:

Varje barn erbjuds aktiviteter där språkutveckling och kommunikation utvecklas

Förväntat resultat

Vuxna är språkliga förebilder med ett rikt och nyanserat språk

Planerade aktiviteter både i stor och liten grupp kopplas i största mån till tema/projekt
För barn med annat modersmål än svenska görs en kartläggning tillsammans med föräldrar i syfte att stärka barnets språkliga och kulturella identitet
Arbetsätt och material är anpassat även till de barn som har behov av extra stöd i sin språkliga och kommunikativa utveckling
Språkbudens nya kunskaper ska komma alla barn tillgodo

Åtagandet är uppfyllt när:

Varje barn har utvecklat sin språkliga medvetenhet (nya ord och begrepp) och intresse för skriftspråk och läsande

Resultatet på "Barns språkliga och kommunikativa utveckling" uppgår till nivå fyra i stadens kvalitetsindikator

Förskoleundersökningens resultat rörande barns språkutveckling uppgår till 86 %

Arbetsätt

Vi uppdaterar oss systematiskt vad nivåerna inom området "Språk och kommunikation" innebär i stadens kvalitetsindikator. Enheten representeras av sex läsombud i Östermalms stadsdelsförvaltnings och bibliotekets samarbete i lässatsningen som påbörjade 2014. Under 2015 ska detta fortgå och spridas till enhetens pedagoger på APT och/eller nätverksmöten. Syftet är att öka högläsningens status och göra barnen nyfikna på litteraturens magiska värld. Barns tankar, teorier och nya begrepp dokumenteras och synliggörs bland annat i det temainriktade arbetsättet. Den pedagogiska dokumentationen synliggör barnens förändrade språkanvändning och är underlag för diskussioner om barnens lärande. Vi lyssnar aktivt på varandra, bekräftar barnens språk, berättelser och kommunikation. Dialog och argumentation uppmuntras. Vi använder och synliggör bokstäver, symboler, bild och skrift. Vårt arbetsätt ger alla barn erfarenhet av många uttrycksformer som lek, bild, sång, rim, ramsor, musik, drama och rytmik. Högläsning erbjuds varje dag och i mindre grupper så ofta verksamheten tillåter. IKT är tillgängligt för barnen och används delvis i olika aktiviteter. Vår verksamhet uppmärksammar och stödjer aktivt de barn som har behov av extra stöd i språk, tal och/eller kommunikation. Vid behov utarbetar vi en handlingsplan tillsammans med föräldrar.

För barn med annat modersmål än svenska lägger förskolan tillsammans med föräldrarna grunden till flerspråkighet, stödjer modersmålet och utvecklar det svenska språket. Vi kartlägger flerspråkiga barns vistelse i förskolan, i hemmet och fritiden och gör en handlingsplan för att stärka den språkliga och kulturella identiteten. Vi tar tillvara på våra flerspråkiga medarbetares språkliga och kulturella kompetens. Med utgångspunkt från handlingsplanen erbjuder vi anpassat material och en anpassad verksamhet för barnet och gruppen. Föräldrarna är en viktig resurs i arbetet och vi uppmuntrar föräldrarna att prata sitt modersmål med barnen. Alla avdelningar använder iPaden i för att stimulera språkutvecklingen hos flerspråkiga barn. Vi har också böcker i enheten på olika språk och avdelningarna lånar böcker på biblioteket.

Resursanvändning

Läsombud

Flerspråkiga medarbetare

Språkstimulerande material

Östermalms gemensamma språkplattform
Skolverkets material
Kartläggning och handlingsplan för flerspråkiga barn
Referens och metodmaterialet "Flerspråkighet i förskolan"
Stödteamet vid behov

Uppföljning

Självvärdering
Kartläggning av flerspråkiga barn och personal
Tertialrapport
Observationer och samtal/intervjuer med barnen
Kollegiala samtal
Föräldrar
Utvecklingssamtal
Nätverk

Utveckling

Utarbeta en strategi för läsombuden för att förmedla, stödja och stärka förskolans arbete med läsning, berättande samt samarbete med biblioteket.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Faktaböcker och böcker på andra språk finns tillgängligt på förskolan	2014-01-01	2015-12-31
Stimulera barns intresse för böcker och läsning genom läsombuden	2015-01-01	2015-12-31
Stimulera flerspråkighet med IKT	2014-01-01	2015-07-31

Nämndmål:

Varje barn utvecklas utifrån sina intressen och förmågor

Beskrivning

Som en del av demokratiuppdraget arbetar förskolan aktivt med antirasism, normkritik och jämställdhet inom alla delar av verksamheten. Varje barn breddar sina intressen och utvidgar sina möjligheter att utvecklas och lära på alla områden, oavsett kön.

Förväntat resultat

Förskoleundersökningens resultat för index Normer och värden uppgår till 92.

Åtagande:

Varje barn erbjuds aktiviteter där förståelse och intresse för naturvetenskap och teknik utvecklas

Förväntat resultat

Barnen erbjuds kontinuerliga tillfällen att utforska naturen med växter, djur och olika naturfenomen.

Vi har experimenterat och studerat kring vardagsfenomen och teknik
Naturmaterial kompletterar materialet på förskolan.
Verksamheten erbjuder olika tekniker, material och redskap
Barn erbjuds tillfällen att i mindre grupper få diskutera och testa egna teorier/hypoteser
Avdelningens arbete kopplas i största mån till tema/projekt

Åtagandet är uppfyllt när:

Barnen spontant utforskar, frågar och samtalar kring naturvetenskap.
Barnen har egna tankar, funderingar och teorier om teknik i vardagen
Resultatet på indikatorområdet "Naturvetenskap och teknik" uppgår till nivå fyra i stadens kvalitetsindikator.

Arbetssätt

Vi uppdaterar oss systematiskt vad nivåerna inom området "Natur och Teknik" innebär i stadens kvalitetsindikator. Vårt arbetssätt leder till att barn uppmärksammar tekniken runtomkring oss som löser många problem och gör vardagen lättare. I vårt arbete med naturvetenskap uppmärksammar vi naturvetenskapliga fenomen. Vårt arbetssätt leder till förståelsen för att tekniken är skapad av människan medan naturvetenskapliga fenomen inte är det. Pedagogisk dokumentation hjälper oss att fånga barnens tankar, se tillbaka på vad som sagts och gjorts tidigare samt utveckla arbetet. Naturvetenskap och teknik ingår i det temainriktade arbetet.

Verksamheten erbjuder tillgängligt, stimulerande, varierande och utmanande material både ute och inomhus. Barns nyfikenhet och lust att utforska naturvetenskap och teknik stimuleras både genom planerade aktiviteter och i vardagliga samtal och situationer på förskolan. Vi arbetar ofta i mindre grupper så att barns frågor, resonemang och erfarenhet kan följas upp. Förskolan har tillgång till litteratur inom ämnet för både barn och pedagoger.

Resursanvändning

Kunskapsutbyte genom till exempel nätverk
Experimentförslag via litteratur och appar

Uppföljning

Tertialrapporter
Självvärdering
Brukarundersökning
Observation
Utvecklingssamtal
Kollegiala samtal
Nätverksträffar om tematiskt arbetssätt

Utveckling

Använda naturen och gården mer för spännande experiment och upplevelser.

Åtagande:

Varje barn erbjuds en pedagogisk miljö som bidrar till barns förmåga, lust och vilja att lära och utvecklas

Förväntat resultat

Den pedagogiska miljön förändras utifrån barngruppens behov
I den pedagogiska miljön synliggörs pågående temaarbete
Alla barn har minst en pedagogisk dokumentation/termin där barnets lärprocesser och lärstrategier belyses
Material och miljö utmanar till utveckling och lärande
Det pedagogiska materialet och miljön synliggör vårt arbete utifrån förskolans likabehandlingsplan
Multimedia och informationsteknik (IKT) kopplas i största mån till tema/projekt
Material finns tillgängligt i barnens nivå

Åtagandet är uppfyllt när:

Den pedagogiska miljön stödjer avdelningens temaarbete
Observationer visar att barnen använder materialet på ett kreativt och utvecklande sätt
Observationer visar att barnen disponerar rum och material väl oavsett kön
Resultatet på "Pedagogisk miljö och material" uppgår till nivå fyra i stadens kvalitetsindikator

Arbetsätt

Vi dokumenterar kontinuerligt hur miljön används av barnen och använder det som underlag på våra avdelningsmöten. Vi observerar om miljö och material ger förutsättningar för kreativitet, mötesplatser, egna val och att den väcker barnens lust och vilja att lära och utvecklas. Vi förändrar utifrån barngruppens intressen och behov. Barnen är utifrån mognad delaktiga i diskussioner och planering av miljöns utformning. Vi skapar en verksamhet som är utmanande, stimulerande, inbjudande, trygg och harmonisk både ute och inne. Vi erbjuder en innehållsrik miljö där utrymmen för fantasi, skapande, bygg och konstruktion, rollek, matematik, experiment, naturvetenskap, språk, rörelse/sång/musik/dans. Lugnare utrymmen för aktiviteter som kräver koncentration erbjuds också. Vi har en gemensam "checklista" i enheten som vi använder minst en gång om året för att se på den pedagogiska miljön utifrån vårt likabehandlingsarbete. Vi ser då extra på avdelningarnas barnlitteratur, vad våra bilder på väggar och leksaker förmedlar, samt om vi behöver komplettera något utifrån kön, könsövergripande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionsnedsättning.

Resursanvändning

Dokumentet "Pedagogisk miljö - för lek och lärande i förskolan"
Dokumentet "Checklista - Främja lika rättigheter och möjligheter på avdelningen"
Barnintervjuer
Underlag för kartläggning till likabehandlingsplanen
Observationer/reflektioner/eventuellt förändringsarbete
Avdelningskonferenser
APT

Enhetens samtliga avdelningar

Uppföljning

Självvärdering/kvalitetsindikator
Tertialrapport
Brukarundersökning
Studiebesök på varandras avdelningar
Observation
Utvecklingssamtal
Kollegiala samtal
Nätverk

Utveckling

Komplettera med utforskande material på förskolornas gårdar
Fortsätta att synliggöra och utveckla vårt temainriktade arbetssätt
Utveckla vår kunskap om, och vårt arbete med, digitala pedagogiska verktyg.

Åtagande:

Vi främjar en god hälsa hos varje barn

Förväntat resultat

Alla barn erbjuds en väl avvägd dagsrytm och stressfri miljö
Alla föräldrar informeras om förskolans policy vid sjukdom
Barn och personal är noggranna med handhygien
Alla vuxna är goda förebilder under måltider
Alla barn erbjuds frukt minst en gång om dagen
Minst 40 % av kosten är ekologisk
Varierad och näringsriktig mat lagas från grunden så långt det är möjligt
Fysisk aktivitet erbjuds både utomhus och inomhus

Åtagandet är uppfyllt när:

Alla barn är ute minst en gång om dagen
Alla barn erbjuds rytmik/rörelse minst en gång i veckan
Vi följer Östermalms kostpolicy för förskolor

Arbetssätt

Arbetet med en "god hälsa" ska lyftas i månadsbrev och genom dokumentation.
Alla barn erbjuds en väl avvägd dagsrytm och en stressfri miljö.
Varje avdelning har rutiner för att säkerställa att alla barn och vuxna noggrant tvättar händerna. Vi har en tydlig sjukdomspolicy som vi uppmanar alla att följa.
Vi samtalar kring vad begreppet välbefinnande betyder och vi är goda förebilder genom att aktivt medverka i och visa att det är roligt med rytmik, rörelse och bollspel m.m. Utevistelse och fysisk aktivitet/rytmik/rörelse finns som en självklar del i veckoschemat. På Villagatan och Lärkstadens förskola finns en rytmikpedagog anställd.
Enhetens blivande skolbarn firar Förskolans dag genom att medverka i vårt eget

"Engelbrektslopp". Målet är även i år att det kan anordnas på Stockholm Stadion. Under samma vecka fokuserar alla förskolor extra på begreppen hälsa och välbefinnande. Vi är goda förebilder vid måltiden genom att själva smaka på allt som erbjuds och prata positivt om maten. Vi arbetar utifrån dokumentet "Stadsdelen Östermalms kostpolicy för förskolor". Maten är tillagad från grunden så långt som möjligt med bra råvaror. Vi är restriktiva med socker men bjuder på fika vid till exempel Luciafirande. I samtliga förskolor deltar kockarna på veckomöten. En god hälsa innebär också att vi arbetar med barns lika värde utifrån förskolans likabehandlingsplan, där alla barn känner sig trygga, lika mycket värda och accepterade som de är.

Resursanvändning

Hälsocoacher
Östermalms kostpolicy för förskolor
Livsmedelsverkets skrift "Bra mat i förskolan"
APT
Kökspersonal
Regelbundna möten med kockarna
Rörelserum

Uppföljning

Tertialrapport
APT
Intervjuer
Utvecklingssamtal
Kollegiala samtal
Andel kravlivsmedel ökar

Utveckling

Vi följer skolans terminsplanering för att under loven ha möjlighet att tvätta/sanera avdelningens material.
Köket på Lärkstadens förskola krav-certifieras.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan

Nämndmål:

Alla barn har lika möjligheter i förskolan

Beskrivning

I vårt mångkulturella samhälle fyller det svenska språket en viktig sammanhållande funktion och litteraturen har en given plats i förskolan. Genom en strukturerad samverkan mellan förskolan och kulturlivet finns en unik möjlighet att säkra barns rätt till kulturell delaktighet och eget skapande. Varje barn är inkluderat och erbjuds förutsättningar att bli medborgare som bidrar till att utveckla det framtida samhället. Ett utvecklingsområde är arbetet med flerspråkiga barn och interkulturellt arbete.

Förväntat resultat

Förskoleundersökningens resultat för index Inflytande och delaktighet uppgår till 89.

Åtagande:

Förskolan vidtar i sitt arbete åtgärder som främjar barnens lika möjligheter i förskolan

Förväntat resultat

Förskoleundersökningens resultat för index "Inflytande och delaktighet" uppgår till 89.

Arbetssätt

Går att läsa om under åtagandet "Varje barn ges stöd efter sitt behov" samt "Varje barn erbjuds aktiviteter där språkutveckling och kommunikation utvecklas". I vårt mångkulturella samhälle fyller det svenska språket en viktig sammanhållande funktion och litteraturen har en given plats i förskolan. Genom en strukturerad samverkan mellan förskolan och kulturlivet finns en unik möjlighet att säkra barns rätt till kulturell delaktighet och eget skapande. Varje barn är inkluderat och erbjuds förutsättningar att bli medborgare som bidrar till att utveckla det framtida samhället. Ett utvecklingsområde är arbetet med flerspråkiga barn och interkulturellt arbete.

Besöka museer, utställningar och föreställningar och även bjuda in olika föreställningar till förskolan.

Resursanvändning

Åtagandet "Varje barn ges stöd efter sitt behov"

Åtagandet "Varje barn erbjuds aktiviteter där språkutveckling och kommunikation utvecklas"

Förskolans läsombud

Mångkulturella almanackan

Kultur i ögonhöjd "För, med och av barn och unga".

Förskolans kulturombud

Stockholms stads kulturutbud

Uppföljning

Kollegiala samtal

Tertialrapporter

Brukarundersökningen

Utveckling

Ta tillvara på kunskaper och erfarenheter från pedagoger med annat språk och ursprung.

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	78 %	fastställs 2015	År
 Elanvändning per kvadratmeter		32 kWh	År

Nämndmål:

Verksamheterna är miljösmarta

Beskrivning

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska miljöpåverkan från sina egna verksamheter och verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt. Stadens miljöprogram och kemikalieplan följs, liksom nämndens policy för resor i tjänsten.

Förväntat resultat

Minskad negativ miljöpåverkan, ökad klimatanpassning och fler grönskande utomhusmiljöer. Stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska gå igenom miljöplanen och rapportera avvikelser i tertialrapporter och verksamhetsberättelse	2015-01-01	2015-12-31

Åtagande:

Förskolan vidtar i sitt arbete åtgärder som främjar barnens miljömedvetenhet

Förväntat resultat

Alla barn inom enheten använder återvinningsmaterial i sitt skapande
Vi gör barnen medvetna om vikten av att stänga vattenkranen och släcka lampor
Alla barn är delaktiga i arbetet kring återvinning av papper, glas, plast och metall
Alla barn på de förskolor där matsortering sker är delaktiga i hanteringen och har efter mögnad insikt i vad det innebär
Trasiga plastpennor tas tillvara via Pennbrigaden
Barnen plockar upp skräp efter sig och lär sig med stigande ålder att måna om djur, skog och mark

Åtagandet är uppfyllt när:

Vi hör och ser att barnen i lek och samtal använder sin kunskap om vikten att värna om livsmiljön.

Arbetssätt

I förskolan får barnen rika naturupplevelser som stärker deras nyfikenhet och känsla för naturen. Förskolan medverkar till att barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår hur egna handlingar påverkar miljön. Arbetslagets diskussioner, reflektioner och planering utgår från läroplanen för förskolan. Varje medarbetare ansvarar för att vara en god förebild att värna om livsmiljön. Enheten arbetar för en "kemikaliesmart förskola" där barnen involveras i arbetet med miljöfrågor, både vad gäller sortering och återvinning av material, samt att minska vatten och elförbrukning. I tre av förskolorna deltar barn aktivt med att ta tillvara matrester för framställning av biogas (ej möjligt på de övriga två). Vi är rädda om naturen genom att bl.a. ta med oss eget skräp hem. Vi samlar alla trasiga plastpennor, som sedan skickas till "Pennbrigaden". Materialet som utvinns från pennorna återanvänds, och behållningen går till SOS Barnbyar. Barnen deltar också i, av staden, arrangerade skräpplockardagar. Att ta tillvara matrester som blir biogas och samla pennor, som omvandlas till t.ex. vattenkannor är ett bra exempel på att vi är en enhet som arbetar för klimatsmart förskola.

Resursanvändning

Miljöombudens arbete i enheten.

Dokumentet "Miljöprogram för Norra Djurgårdsstadens förskolor - en hållbarhetsprofil för förskoleverksamhet"

Återvinningsstationer

Förskolornas återvinningsstation

APT och planeringsdagar som forum där aktuella ämnen och frågor tas upp av miljöombudet och goda exempel lyfts

Internet och litteratur

Pedagogisk dokumentation för att synliggöra arbetet

Uppföljning

Tertialrapporter

Ekonomiavdelningen lämnar kontinuerliga rapporter om andel inköpta ekologiska livsmedel.

Information från miljöansvariga pedagoger är en stående punkt på APT.

Kollegiala samtal

Avdelningskonferens

Nätverksträffar minst en gång per termin

Utveckling

Representanter ur miljögruppen deltar i stadsdelens satsning "En giftfri förskola"

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	40 %	25 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram kriterier för att undvika barns exponering för skadliga kemikalier på stadens förskolor inom ramen för kemikalieplanen	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

En hållbar och giftfri livsmiljö värnas och utvecklas

Beskrivning

Intensifiera arbetet med att kartlägga och ta bort gifter. Andelen ekologisk mat i verksamheterna ska öka. Stadens miljöplan och kemikalieplan följs.

Förväntat resultat

Ökad andel ekologiska livsmedel, minskad användning och exponering av skadliga kemikalier.

Åtagande:

Förskolan vidtar i sitt arbete åtgärder som främjar att en hållbar och giftfri livsmiljö värnas och utvecklas

Förväntat resultat

Minst 40 % av kosten är ekologisk
Enhetsrepresentanter medverkar i att utforma handlingsplan gällande giftfri förskola
Arbeta enhetsmässigt utifrån handlingsplanen

Arbetssätt

Vi arbetar för en kemikaliesmart förskola genom att endast köpa miljömärkta kemikalier som disk- och rengöringsmedel samt giftfria plasthandskar till avdelningarna och köken. Förskolans miljögrupp fortsätter arbetet med att implementera materialet "En giftfri förskola". Vi arbetar vidare med att kontinuerligt byta ut och endast köpa in giftfria plastleksaker. Ett ekologiskt synsätt präglar förskolans verksamhet och vi erbjuder barnen ekologiska livsmedel. Användning av engångsmaterial sker endast undantagsvis på förskolan och vi uppmuntrar föräldrarna att inte köpa engångsmaterial vid utflykter. Vi samordnar i möjligaste mån transporter från leverantörer.

Resursanvändning

Miljöombudens arbete i enheten.
Dokumentet "Miljöprogram för Norra Djurgårdsstadens förskolor - en hållbarhetsprofil för förskoleverksamhet"
Naturskyddsföreningens "13 punkter som giftbantar förskolan"
Kemikalieinspektionens "Kemikalier i barns vardag"
Månatliga rapporter för inköpta ekologiska livsmedel
APT och planeringsdagar som forum där aktuella ämnen och frågor tas upp av miljöombudet och goda exempel lyfts

Miljösoprum på tre av förskolorna samt stadens återvinningsstationer

Uppföljning

Kollegiala samtal

APT

Miljögruppens arbete

Rapporter från förvaltningen

Utveckling

Vi fortsätter vårt påbörjade arbete med att kemikaliesanera i verksamheten för att bli en kemikaliesmart förskola. Den kommande planen från stadsdelsförvaltningen blir ett dokument i arbetet. Enhetens miljögrupp implementerar planen på APT. Öka de ekologiska livsmedlen från 37 % till minst 40 %.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
"Kemikalier i barns vardag" från Kemikalieinspektionen delas ut till föräldrar	2015-01-01	2015-12-31

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	2 st	500 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra tidsbestämda anställningar, yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter.	2015-01-01	2015-12-31

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Nämndmål:

Alla chefer och medarbetare tar ansvar och vidtar åtgärder för att ha budget i balans.

Beskrivning

Genom att både chefer och medarbetare är delaktiga i planering och uppföljning säkerställs en tydlig och kreativ styrning av verksamhet och ekonomi. Personal uppmuntras till att finna kostnadseffektiva lösningar.

Förväntat resultat

Budget i balans på alla enheter

Åtagande:

I enheten tar chefer och medarbetare ansvar och vidtar åtgärder för att få budget i balans vid befarat överskridande

Förväntat resultat

Medarbetare informeras om enhetens budgetläge varje månad
Medarbetare är väl införstådda i vilka åtgärder som kan krävas

Arbetssätt

Uppföljning av månadsprognoser vid olika möten
Allas delaktighet
Information om konsekvenser av en budget i obalans

Resursanvändning

Ekonomiavdelningen
Alla medarbetare

Uppföljning

Arbetsplatsträffar
Veckomöte

Utveckling

Uppföljning kontinuerligt av budgeten för avdelningen/förskolan/enheten

Resursanvändning**Budget 2015**

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är fritt från diskriminering

Nämndmål:

Verksamheterna är fria från diskriminering.

Beskrivning

Arbetet mot diskriminering tydliggörs och intensifieras. Jämställdhetsplan och likabehandlingsplaner är kända av alla och efterlevs i verksamheterna.

Förväntat resultat

Inga klagomål och synpunkter gällande diskriminering.

Åtagande:

I enheten tar chefer och medarbetare ansvar och vidtar åtgärder för att ingen ska känna sig kränkt eller diskriminerad

Förväntat resultat

Alla som arbetar inom enheten har ett respektfullt bemötande till barn och vuxna
Ingen ska känna sig kränkt eller diskriminerad
Likabehandlingsplanen är kontinuerligt uppe till diskussion på avdelningsmöte och APT

Arbetssätt

Vi lyfter vikten av att ha en rak och öppen kommunikation och att man tar upp eventuella missförstånd direkt med den det berör i första hand. Om det inte fungerar kopplas avdelningsansvarig, platsansvarig eller ledning in. Vi är goda förebilder och visar respekt för varandra. Vårt arbete och bemötande utgår från arbetsmiljö- och diskrimineringslagstiftningen, läroplanens intentioner, skollag, barnkonventionen och förskolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. Likabehandlingsplanen är en del av det systematiska kvalitetsarbetet inom området och upprättas årligen för varje förskola. Inför revidering av planen har föräldrar möjlighet att svara på en enkät utifrån diskrimineringsgrunderna. Likabehandlingsplanen och den kartläggning som varje avdelning gör är ständigt med i arbetet för att nå det förväntade resultatet i flera av enhetens åtaganden.

Resursanvändning

Åtagandet "Med våra arbetsformer och förhållningsätt medverkar vi till att varje barn utvecklar förståelse för demokratiska värden"
Vår likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling är ett levande dokument i verksamheten och är med vi planeringar och uppföljningar.
Planen är ett viktigt verktyg i ev. bristande bemötande mot varandra.

Uppföljning

Kollegiala samtal
Föräldrasamtal
Brukarundersökningen

Utveckling

Ytterligare stärka vår likabehandlingsplans värde och betydelse i det dagliga arbetet. Göra alla medvetna om att den är en av förskolans viktigaste styrdokument.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Sjukfrånvaro		4,4 %	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare

Beskrivning

Personal har grundutbildning och erbjuds kompetensutveckling. Heltid är norm vid tillsvidareanställning. Nämndens friskvårdspolicy, rehabiliteringsprocess och rutiner vid sjukdom är väl kända. Samarbete sker med fackliga organisationer, företagshälsovård och försäkringskassa. Hög svarsfrekvens i medarbetarenkäten. Jämställdhet och mångfald eftersträvas och diskriminering motarbetas.

Förväntat resultat

Medarbetarenkäten visar att personalen känner sig motiverad och delaktig. Sjukfrånvaron är låg och förvaltningen rekryterar adekvat kompetens. Professionalitet och god kvalitet råder i verksamheterna

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska gå igenom och diskutera resultatet av medarbetarenkäten samt ta fram handlingsplaner för identifierade förbättringsområden.	2015-01-01	2015-12-31
Åtgärda arbetsplatsens generella otillgänglighet såväl fysiskt som psykiskt så att arbetsplatsen fungerar för arbetstagare med olika typer av funktionsnedsättning.	2015-01-01	2015-12-31
Alla medarbetare är delaktiga i utformningen av enhetens verksamhetsplan samt i att granska och följa upp det som sker i verksamheten.	2015-01-01	2015-12-31

Åtagande:

Enheten är en arbetsplats där medarbetare känner engagemang och delaktighet

Förväntat resultat

Personalen inom enheten känner sig delaktiga och motiverade att utveckla och driva verksamheten på ett professionellt sätt
Ett tydligt uppdrag
Låg sjukfrånvaro
Värdeorden glädje, engagemang och omtanke genomsyrar och är levande i verksamhet och förhållningssätt
Förskollärare på alla avdelningar
Förskollärarens uppdrag är tydligt för alla
Barnskötarens uppdrag är tydligt för alla
Verksamhetsstödet uppdrag är tydligt för alla
Arbetslagets uppdrag är tydligt för alla

Åtagandet är uppfyllt då:

Det är tydligt att läroplanens uppdrag ligger till grund för hur verksamheten bedrivs
Medarbetarenkäten visar att delaktighet, trivsel och verksamhetsutveckling inom enheten visar en nöjdhet på minst 80 %.
Alla medarbetare har erbjudits medarbetarsamtal
Adekvat fortbildning erbjudits i förhållande till uppdraget

Arbetssätt

Inventera kompetensbehov hos personalen
Matcha fortbildningen mot åtaganden i verksamhetsplanen
Delaktighet i beslutsprocesser
Kontinuerligt se över organisationen inom enheten
Avdelningarnas schema möjliggör tid för planering och reflektion
Personalen erbjuds stöd och handledning i sitt pedagogiska arbete
Mentorskap för nyutbildade förskollärare
Avdelningsansvariga förskollärare träffas i egna nätverk
Viss friskvård erbjuds och vi uppmuntrar till gemensamma aktiviteter
Tillgängliga chefer
Medvetandegöra alla anställda att vi är varandras arbetsmiljö
Förankra att våra gemensamma värdeord, glädje, engagemang och omtanke genomsyrar hela vår verksamhet
Genomföra arbetsmiljö- och psykosociala ronder
Uppmuntra till att besvara årlig medarbetarenkät

Resursanvändning

Stadsdelsförvaltningen (Barn och ungdomsavdelningen)
Förskolechef och biträdande förskolechefer
Platsansvariga
Förskollärare

Barnskötare
Kökspersonal
Externa utbildningsföretag
Intern utbildning
Pedagoger med specifika ansvarsområden
Enhetens mentor

Uppföljning

Medarbetarsamtal
Arbetsplatsträffar
Planeringsdagar
Platsmöten
Vardagliga möten och samtal
Checklista för arbetsmiljöromd
Intern personalenkät
Medarbetarenkät, central

Utveckling

Metoder för bättre återkoppling
Introduktion av nya medarbetare
Mentorstöd till nyutbildade förskollärare
Medarbetarsamtal

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Medarbetarna ska ha ett gott bemötande gentemot kollegor, barn, föräldrar och andra.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen

Nämndmål:

Barnperspektivet uppmärksammas alltid och de mänskliga rättigheterna respekteras

Beskrivning

Barn och ungas intressen och behov tas till vara och deras inflytande stärks. Vad som är bäst för barnen är avgörande. Verksamheterna utvecklar ett jämställt, normkritiskt och antirasistiskt arbetssätt.

Förväntat resultat

Barn och ungas behov har tillgodosetts.

Åtagande:

Med våra arbetsformer och förhållningsätt medverkar vi till att varje barn utvecklar förståelse för demokratiska värden

Förväntat resultat

Vårt dagliga arbete utgår från vår likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling och avdelningens kartläggning

Barnen är medvetna om att deras åsikter har betydelse

Vår verksamhet genomsyras av demokrati samt våra värdeord glädje, engagemang och omtanke

Flickor och pojkar, det vill säga alla barn, har samma möjligheter utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller

Barnen möts av ett interkulturellt förhållningssätt

Åtagandet är uppfyllt när:

När likabehandlingsplanen används aktivt i den dagliga verksamheten

Pojkar och flickors föräldrar ger likvärdiga resultat i brukarundersökningen

Arbetssätt

Vi är goda förebilder och visar respekt för varandra. Vårt arbete och bemötande utgår från Läroplanens intentioner, skollag, barnkonventionen och förskolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. Likabehandlingsplanen och den kartläggning som varje avdelning gör är ständigt med i arbetet för att nå det förväntade resultatet. Likabehandlingsplanen är en del av det systematiska kvalitetsarbetet inom området och upprättas årligen för varje förskola. Barnens vardagsinflytande i verksamheten synliggörs, tydliggörs och återkopplas.

Ett interkulturellt förhållningssätt handlar mycket om att vara öppen för, och nyfiken på, andra människor och kulturer. Det handlar om att se individen och vara medveten om att vi alla är olika men ändå lika mycket värda. Vi är medvetna om att den erfarenhet vi bär på, är av vikt i vårt förhållningssätt. Genus, klass, ålder, etnicitet, funktionsnedsättning och tidigare erfarenheter har stor betydelse. Vi håller diskussionen vid liv och diskuterar vad det innebär utifrån uppdraget.

Resursanvändning

Barnen med extra fokus på 5-års gruppen

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling

Barnkonventionen

Avdelningarnas och förskolornas kartläggning

Nätverksmöten

Barnens erfarenheter av besök i andra länder

Pedagoger med annat modersmål än svenska

Uppföljning

Tertialrapport

Uppföljning av kartläggning/likabehandlingsplan

Revidering av likabehandlingsplan

Enkät till föräldrarna
APT
Kollegiala samtal
Utvecklingssamtal

Utveckling

Att göra likabehandlingsplanen till ett mer aktivt dokument
Involvera barnen mer i Likabehandlingsplanens kartläggningsarbete.
Barnkonventionen ska få en tydligare roll i demokratiuppdraget
Definiera begreppen genusteori, jämställdhet, normkritik och antirasism.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla barn ska bli delaktiga och ha förståelse för barnkonventionen.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

Nämndmål:

Invånarna har inflytande

Beskrivning

Den lokala demokratin stärks genom en tydlig information och brukarinflytande, t ex genom pensionärsråd, råd för funktionshinderfrågor, förtroenderåd, förskoleråd m fl. Formerna för ungdomars inflytande utreds. Öppna möten med stadsdelsnämnden och möjligheten att lämna medborgarförslag ökar möjligheten till att påverka. Alla utredningar präglas av delaktighet.

Förväntat resultat

Invånarna känner sig delaktiga och har haft möjlighet att påverka.

Åtagande:

Med våra arbetsformer och förhållningsätt medverkar vi till att föräldrar och barn har inflytande

Förväntat resultat

Barnen är medvetna om att deras åsikter har betydelse
Vi erbjuder organiserade former för föräldrars inflytande
Vår verksamhet genomsyras av demokrati samt våra värdeord glädje, engagemang och omtanke

Arbetssätt

Barnens vardagsinflytande i verksamheten synliggörs, tydliggörs och återkopplas, oftast genom pedagogisk dokumentation.
Vi är lyhörda för föräldrars synpunkter och tillgodoser önskemål i så stor utsträckning som möjligt utifrån vad vi bedömer rimligt i verksamheten. Vi visar respekt för olika åsikter och

har en klar linje för vad förskolan erbjuder. Vi har organiserade former för föräldrars inflytande, exempelvis genom föräldramöte, föräldrasamtal och förskoleråd. Snabba svar och återkoppling på mail och frågor från föräldrar.

Resursanvändning

Likabehandlingsplanen
Vardagliga samtal med föräldrar
Utvecklingssamtal
Barnintervjuer
Samlingar
Tema/ projektarbeten
Dokumentation
Föräldramöten
Förskoleråd

Uppföljning

Tertialrapporter
Brukarundersökningen

Utveckling

Göra förskoleråden mera delaktiga.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Nämndmål:

Tillgången till kulturaktiviteter är god.

Beskrivning

Boende med heldygnsomsorg, deltagare i dagliga verksamheter och besökare i öppna träfflokaler, ungdomar i fritidsverksamhet samt barn i förskolor ska få tillgång till stadens kulturutbud och i verksamheten stimuleras till eget skapande.

Förväntat resultat

Brukarna upplever ett rikt och varierat kulturutbud

Åtagande:

Varje barn erbjuds rika möjligheter till ett varierande kulturutbud FÖR, AV och MED barn

Förväntat resultat

Alla barn inom enheten upplever olika utbud av professionella kulturupplevelser
Kulturaktiviteter/studiebesök kopplas i största mån till tema-/projektarbete
Alla barn inom enheten ges möjlighet till eget kulturskapande

Alla barn har tillsammans med vuxna fått möjlighet att delta i traditionella lekar/spel och traditioner

Åtagandet är uppfyllt då vi ser att:

Barnen använder sina erfarenheter från kulturupplevelser spontant i lek och skapande.

Arbetssätt

Kultur FÖR produceras av vuxna, MED tillhandahålls av vuxna och AV styrs fritt av barnen. Alla i enheten arbetar utifrån "Kultur i ögonhöjd – för, med och av barn och unga, program för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2014–2016". Enhetens kulturombud har internt nätverk minst en gång per termin. Kulturombuden ansvarar för att lyfta arbetet med kultur på APT och via mail. Vi arbetar med barns inflytande, utgår ifrån barnens perspektiv och erbjuder kulturaktiviteter som oftast är kopplade till det tema-/projektarbete som barngruppen arbetar med. Arbetslagets diskussioner, reflektioner och planering utgår från läroplanen för förskolan och vi förmedlar vårt arbete i månadsbrev.

Vårt material och vår miljö är inbjudande och inspirerar barn till skapande på eget initiativ. Vi erbjuder barn eget skapande, litteratur, berättande, sång, musik, dans, rörelse, drama, bild och form som en naturlig del i vår verksamhet. Under sin tid på förskolan erbjuds alla barn att konstruera i olika material och tekniker. Vi använder oss av multimedia och informationsteknik som ett komplement. Vi erbjuder barn aktiviteter där barn och vuxna är tillsammans i lek, spel och traditioner.

Alla barn erbjuds professionella kulturupplevelser. Vi utnyttjar vad bibliotek, teater, film, museer, konserter och utställningar erbjuder under året. Vi bjuder även in kulturutövare till våra förskolor.

Resursanvändning

Årets högtider

Stadens museer, konsthallar, teatrar, bibliotek

Förskolans egna lokaler och arbetsmaterial

Kulturombuden på varje förskola

Enhetens nätverk för kulturombuden

Stadsdelens nätverk för kulturombud

APT och planeringsdagar som forum där aktuella ämnen och frågor tas upp av kulturombudet

Informationshäftet "Kultur i ögonhöjd"

Enhetens lerugn

Intern och extern fortbildning

Anställd rytmikpedagog (Villagatan och Lärkstaden)

Instrument

Uppföljning

Tertialrapport

Brukarundersökning

Självvärdering/Kvalitetsindikator

Dokumentation och utställningar

Dokumentation av barns eget kulturskapande

Nätverksträffar centrala och lokala

Kollegiala samtal
APT